

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ

Члан 1.

У Закону о спречавању корупције („Службени гласник РС”, број 35/19), у члану 2. после тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) „јавни ресурс” је непокретност, покретна ствар и свако друго добро које је у јавној својини, односно у другом облику својине које користе органи Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, привредна друштва, установе и друге организације чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;”

Члан 2.

У члану 50. став 2. мења се и гласи:

„Јавни функционер не може да користи јавне ресурсе за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење јавних ресурса у сврху јавног представљања учесника у изборима и њихових изборних програма, позивања бирача да за њих гласају на изборима, односно да бојкотују изборе, као и коришћење јавних ресурса за друге видове политичких активности, као што су рад са бирачима и чланством, организовање и одржавање скупова и промоција, израда и подела рекламног материјала, брошура, лифлета и публикација, политичко оглашавање, истраживање јавног мњења, медијске, маркетиншке и консултантске услуге и спровођење обука за страначке активности.”

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Јавни функционер не може да користи јавне скупове на којима учествује и сусрете које има у својству јавног функционера, за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење тих јавних скупова и сусрета за јавно представљање учесника у изборима и њихових изборних програма, позивање бирача да за њих гласају на одређеним изборима, односно да бојкотују изборе.”

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 3.

У члану 103. став 1. тачка 9) брише се.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај јавни функционер ако врши функцију у политичкој странци, односно политичком субјекту и учествује у њиховим политичким активностима супротно члану 50. ст. 1, 2, 4. и 5. овог закона.”

Досадашњи ст. 2. до 4. постају ст. 3. до 5.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. септембра 2020. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о спречавању корупције садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 16. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Влада је образовала Радну групу за сарадњу са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и Канцеларијом за демократске институције и људска права (КДИЉП) у координацији и праћењу спровођења примене препорука за унапређење изборног процеса („Службени гласник РС”, број 62/19) (у даљем тексту: Радна група). Задатак наведене Радне групе је да у сарадњи са ОЕБС и КДИЉП координира и прати спровођење препорука из извештаја мисија ОЕБС/КДИЉП о процени избора. Радна група је извршила почетну анализу свих препорука извештаја мисија ОЕБС/КДИЉП у периоду од 2003. до 2017. године и као једну од препорука која се понавља издвојила препоруку која се односи на финансирање изборне кампање. У Коначном Извештају Мисије ОЕБС/КДИЉП-а о процени спровођења избора (Република Србија – Председнички избори – 2. април 2017. године) у тачки II – ОДВАЈАЊЕ ФУНКЦИОНЕРСКИХ АКТИВНОСТИ препорука гласи: „Да би се учесницима избора обезбедиле једнаке могућности у такмичењу, потребно је строго поделити активности које су државничке и оне које су страначке и придржавати се те поделе.”, док у тачки IX – ФИНАНСИРАЊЕ ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ препорука гласи: „Одредбе о финансирању странака и изборне кампање се морају додатно побољшати у складу с ранијим препорукама ОЕБС/КДИЉП-а у циљу увођења строжих прописа и веће транспарентности.”

Радна група је припремила текст Иницијативе измена Закона о Агенцији за борбу против корупције са циљем појачавања одговорности политичких субјеката које су учесници избора како у смислу коришћења и располагања јавни ресурсима, одвајања функционерске и политичке функције, као и прописивање прекршаја за јавне функционере који користе јавне ресурсе у изборној кампањи супротно закону. У изради текста Иницијативе Радна група је доставила текст Иницијативе невладиним организацијама које се баве изборним процесом. Коначан текст Иницијативе измене Закона урађен је након разматрања сугестија ових организација.

Министарство правде разматрало је текст Иницијативе, па је у потпуности исту прихватило и предложило Влади да усвоји предметне измене и допуне Закона о Агенцији за борбу против корупције.

Имајући у виду да је Народна скупштина усвојила нови Закон о спречавању корупције, који замењује Закон о Агенцији за борбу против корупције, а чија примена почиње од 1. септембра 2020. године, неопходно је да се и у том закону изврше измене и допуне, као што је предложено у изменама и допунама Закона о Агенцији за борбу против корупције, који је још увек на снази.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о спречавању корупције предвиђа се да се у члану 2. Закона о спречавању

корупције дода нови појам „јавни ресурс”. Под јавним ресурсом подразумева се непокретност, покретна ствар и свако друго добро које је у јавној својини, односно у другом облику својине које користе органи Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Чланом 2. Предлога закона мења се став 2. у члану 50. Закона о спречавању копције, тако што се уводи забрана јавним функционерима да користе јавне ресурсе за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење јавних ресурса у сврху јавног представљања учесника у изборима и њихових изборних програма, позивања бирача да за њих гласају на изборима, односно да бојкотују изборе, као и коришћење јавних ресурса за друге видове политичких активности, као што су рад са бирачима и чланством, организовање и одржавање скупова и промоција, израда и подела рекламног материјала, брошура, лифлета и публикација, политичко оглашавање, истраживање јавног мњења, медијске, маркетиншке и консултантске услуге и спровођење обука за страначке активности. Такође, додаје се нови став 5, којим се прописује забрана коришћења јавних скупова којима присуствује у својству јавног функционера за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење тих јавних скупова и сусрета за јавно представљање учесника у изборима и њихових изборних програма, позивање бирача да за њих гласују на одређеним изборима, односно да бојкотују изборе.

Чланом 3. Предлога закона уводи се новчана казна од 100.000 до 150.000 динара за прекршаје јавног функционера ако поступа супротно одредбама члана 50. Закона о спречавању корупције, а који је измењен у члану 2. Предлога закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) „корупција” је однос који настаје коришћењем службеног или друштвеног положаја или утицаја ради стицања користи за себе или другога;

2) „орган јавне власти” је орган Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе и градске општине, установа, јавно предузеће и друго правно лице чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или градска општина;

3) „јавни функционер” је свако изабрано, постављено или именовано лице у органу јавне власти, осим лица која су представници приватног капитала у органу управљања привредног друштва које је орган јавне власти;

4) „јавна функција” је функција коју врши јавни функционер;

4а) „ЈАВНИ РЕСУРС” ЈЕ НЕПОКРЕТНОСТ, ПОКРЕТНА СТВАР И СВАКО ДРУГО ДОБРО КОЈЕ ЈЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ, ОДНОСНО У ДРУГОМ ОБЛИКУ СВОЈИНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ОРГАНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ, ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА, ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, УСТАНОВЕ И ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ, ОДНОСНО ЧЛАН РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ;

5) „члан породице” је супружник или ванбрачни партнер, родитељ или усвојитељ, дете или усвојеник јавног функционера;

6) „повезано лице” је члан породице јавног функционера, крвни сродник јавног функционера у правој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, као и физичко или правно лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са јавним функционером;

7) „стратешки документ” означава стратегије и акционе планове у области борбе, односно спречавања корупције;

8) „политички субјект” означава политички субјект у смислу закона који уређује финансирање политичких активности;

9) „област посебно ризична за настанак корупције” је област која је као таква одређена стратешким документом.

Члан 50.

Јавни функционер може да врши функцију у политичкој странци, односно политичком субјекту и да учествује у њиховим активностима, ако то не угрожава вршење јавне функције и ако то није законом забрањено.

~~Јавни функционер не може да користи јавне ресурсе и скупове на којима учествује и сусрете које има у својству јавног функционера за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката.~~

ЈАВНИ ФУНКЦИОНЕР НЕ МОЖЕ ДА КОРИСТИ ЈАВНЕ РЕСУРСЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА, ПОД ЧИМЕ СЕ ПОСЕБНО ПОДРАЗУМЕВА КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ РЕСУРСА У СВРХУ ЈАВНОГ ПРЕДСТАВЉАЊА УЧЕСНИКА У ИЗБОРИМА И ЊИХОВИХ ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА, ПОЗИВАЊА БИРАЧА ДА ЗА ЊИХ ГЛАСАЈУ НА ИЗБОРИМА, ОДНОСНО ДА БОЈКОТУЈУ ИЗБОРЕ, КАО И КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ РЕСУРСА ЗА ДРУГЕ ВИДОВЕ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ, КАО ШТО СУ РАД СА БИРАЧИМА И ЧЛАНСТВОМ, ОРГАНИЗОВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СКУПОВА И ПРОМОЦИЈА, ИЗРАДА И ПОДЕЛА РЕКЛАМНОГ МАТЕРИЈАЛА, БРОШУРА, ЛИФЛЕТА И ПУБЛИКАЦИЈА, ПОЛИТИЧКО ОГЛАШАВАЊЕ, ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНОГ МЊЕЊА, МЕДИЈСКЕ,

МАРКЕТИНШКЕ И КОНСУЛТАНТСКЕ УСЛУГЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОБУКА ЗА СТРАНАЧКЕ АКТИВНОСТИ.

Изузетно од става 2. овог члана, јавни функционер може да користи јавне ресурсе ради заштите личне безбедности, уколико је таква употреба јавних ресурса уређена прописима из те области или одлуком служби које се старају о безбедности јавних функционера.

Јавни функционер је дужан да увек недвосмислено предочи саговорницима и јавности да ли износи став органа у којем врши јавну функцију или став политичке странке, односно политичког субјекта.

ЈАВНИ ФУНКЦИОНЕР НЕ МОЖЕ ДА КОРИСТИ ЈАВНЕ СКУПОВЕ НА КОЈИМА УЧЕСТВУЈЕ И СУСРЕТЕ КОЈЕ ИМА У СВОЈСТВУ ЈАВНОГ ФУНКЦИОНЕРА, ЗА ПРОМОЦИЈУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА, ПОД ЧИМЕ СЕ ПОСЕБНО ПОДРАЗУМЕВА КОРИШЋЕЊЕ ТИХ ЈАВНИХ СКУПОВА И СУСРЕТА ЗА ЈАВНО ПРЕДСТАВЉАЊЕ УЧЕСНИКА У ИЗБОРИМА И ЊИХОВИХ ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА, ПОЗИВАЊЕ БИРАЧА ДА ЗА ЊИХ ГЛАСАЈУ НА ОДРЕЂЕНИМ ИЗБОРИМА, ОДНОСНО ДА БОЈКОТУЈУ ИЗБОРЕ.

Одредба става 4. овог члана не односи се на јавне функционере који су изабрани непосредно од грађана.

Члан 103.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај јавни функционер ако:

- 1) се не одазове на позив Агенције (члан 37);
- 2) у прописаном року не обавести Агенцију о сумњи у постојање сукоба интереса који он или са њиме повезано лице има (члан 42. став 1);
- 3) у прописаном року не обавести Агенцију о обављању другог посла или делатности (члан 45. став 1);
- 4) обавља други посао или делатност супротно члану 46. овог закона;
- 5) саветује правна и физичка лица супротно члану 47. овог закона;
- 6) за време вршења јавне функције оснује привредно друштво, односно јавну службу или започне обављање самосталне делатности (члан 48. став 1);
- 7) за време вршења јавне функције постане заступник или члан органа правног лица у приватној својини или врши управљачка права (члан 48. став 2);
- 8) постане члан или заступник удружења супротно члану 49. овог закона;
- 9) врши функцију у политичкој странци, односно политичком субјекту и учествује у њиховим политичким активностима супротно члану 50. овог закона;
- 10) не пренесе управљачка права у прописаном року (члан 51. став 1);
- 11) не достави податке Агенцији у прописаном року (члан 51. став 2);
- 12) врши другу јавну функцију супротно члану 56. овог закона;
- 13) прими поклон супротно члану 58. овог закона;
- 14) не преда пригодни или протоколарни поклон у прописаном року (члан 59. став 4);
- 15) задржи у својину протоколарни или пригодни поклон супротно члану 60. овог закона;
- 16) не обавести орган јавне власти о примљеном поклону на прописан начин и у прописаном року (члан 62);
- 17) не пријави имовину и приход у прописаном року (чл. 68. и 69).

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 100.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ЈАВНИ ФУНКЦИОНЕР АКО ВРШИ ФУНКЦИЈУ У ПОЛИТИЧКОЈ СТРАНЦИ, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКОМ СУБЈЕКТУ И УЧЕСТВУЈЕ У ЊИХОВИМ ПОЛИТИЧКИМ АКТИВНОСТИМА СУПРОТНО ЧЛАНУ 50. СТ. 1, 2, 4. И 5. ОВОГ ЗАКОНА.

За прекршај из става 1. тачка 1) овог члана казниће се запослени и други радно ангажовани у органу јавне власти новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 13) и 15) овог члана казниће се члан породице јавног функционера новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. тачка 17) овог члана казниће се лице коме је престала јавна функција новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о спречавању корупције
Draft Law on Amendments and Additions Law on the Prevention of Corruption

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

- /

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- /

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.